

DATUM	VÅRT DIARIENUMMER	HANDLÄGGARE
2013-09-10	39/13	Lena Insulander

Till

Socialdepartementet

s.registrator@regeringskansliet.se

s.fs@regeringskansliet.se

Svenska Diabetesförbundets remissvar angående:

**Ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna
– delbetänkande SOU 2013:23.**

Socialdepartementets diarienummer S 2013/3153/FS

Svenska Diabetesförbundet företräder personer med diabetes. Det beräknas finnas ca 350 000 personer med diabetes i Sverige idag. Diabetes är en kronisk sjukdom som personen lever med från insjuknandet och fortsatt under hela livet. Många personer med diabetes behöver ett flertal mediciner för att blodsocker, blodtryck och blodfetter ska ligga bra. Dessutom behöver de flesta hjälpmedel för att kunna mäta sitt blodsocker och många behöver insulinpennor eller insulinpump för att ge sig insulin. Detta sammantaget att i stort sett alla människor som har diabetes berörs av utredningen och de förslag som läggs fram.

Diabetesförbundet är positiv till Läkemedels- och apoteksutredningen, där detta är det andra delbetänkandet. Diabetesförbundet anser dock att delbetänkandet inte ger tillräckligt tydliga förslag på ett par av områdena.

Ersättning vid läkemedelsskador (kapitel 2-3)

Systemet med utbyte av läkemedel har sparat pengar till samhället men patienterna kan utsättas för risker eftersom alla läkemedel som expedieras på apoteket inte ingår i Läkemedelsförsäkringen. Patienterna får inte heller kunskap om huruvida deras medicin har ett försäkringsskydd. Detta är inte acceptabelt. Förutom att patienten inte får kunskap, så är det är inte heller säkert att förskrivarna är medvetna om detta. De kan inte veta vilken vara som är ”månadens vara” och om den är med i Läkemedelsförsäkringen eller inte. De kan därmed inte heller påverka vilket läkemedel patienten får.

Utredningen föreslår att regeringen arbetar på en förändring på EU-nivå av produktionsdirektivet. Detta måste göras kraftfullt och omedelbart för att nå en långsiktig, hållbar och patientsäker lösning. Diabetesförbundet frågar sig, vilka åtgärder kan vidtas i väntan på ett eventuellt nytt produktansvarsdirektiv för att patienterna ska få en säker läkemedelsanvändning?

Utredningen anser inte att ansvar för utvecklingsskador bör införas. Utredningen menar att det skulle urholka Läkemedelsförsäkringen – Diabetesförbundet förstår inte på vilket sätt det skulle urholka Läkemedelsförsäkringen. Sedan drar utredningen slutsatsen att det skulle ge negativa effekter på huruvida företagen väljer att förlägga sin verksamhet i Sverige. På vems bekostnad, patienternas?

Utredningen föreslår vidare att patienterna ska informeras om ett läkemedel ingår eller inte ingår i Läkemedelsförsäkringen. Diabetesförbundet menar att det kräver att patienten förstår informationen och kan göra ett informerat val. Vad ska patienten välja på? Är det patienten som ska ta ansvaret för att han/hon får ett läkemedel som ingår i Läkemedelsförsäkringen?

Om information ska ges från förskrivare så tar ännu mer tid från den ”dyrbara” besökstiden. Tiden ska användas av patienten för att han/hon ska kunna få svar på frågor och diskutera behandlingen av diabetes för att egenvården ska fungera fram till nästa besök om kanske ett år. Det läggs ständigt på mer som ska informeras patienten från vårdgivaren. Om alla företag fanns med i Läkemedelsförsäkringen så behövdes inte den här informationen.

Det behövs att samhället (kunden) som betalar läkemedlen ställer krav på företagen att de ska ansluta sig till Läkemedelsförsäkringen!

Med de förslag som utredning lämnar ska patienten kunna vägra utbyte av läkemedel, om han eller hon anser att skyddet är sämre. Enligt Diabetesförbundets mening kan detta fungera som en ytterst temporär lösning, men det kan inte ses som annat än ett tveksamt försök att kringgå EU-rätten. Förslaget till lagtext är inte heller lyckat, då den föreslagna skrivningen riskerar att ge upphov till många konflikter mellan patient och apotekspersonal i samband med expedieringen. Skrivningen innebär att patienten på rent subjektiva grunder får bestämma, vilket dock inte synes vara avsikten. Detta kommer att leda till svåra tolkningar.

Läkemedel och miljö (kapitel 4-5)

Inga konkreta förslag som minskar läkemedlens påverkan på miljön. Listan med förslag om hur ökning av användandet startförpackningar (som inte ingår i utredningen) är mer kraftfull än den del som berör läkemedlens påverkan på miljö.

Apoteket Farmaci-verksamheten (kapitel 6-7)

Inga synpunkter förutom möjligen att tillse att det inte blir geografiska skillnader och att tillgången är lika över landet i samband med upphandlingar av sjukhusapoteksverksamhet mm.

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Sundbyberg som ovan

Fredrik Löndahl

Förbundsordförande

Lena Insulander

Utredare Hälso-och sjukvårdsfrågor